M. POIARES MADURO
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2009. február 19. [1]

1. Tekintettel arra, hogy az EK–Szerződés csupán a szociális biztonságra vonatkozó nemzeti szabályozások koordinációját és nem teljes harmonizációját írja elő, ezek között különbségek maradhatnak. Ezért, ha egy munkavállaló a szabad mozgásához való jogát gyakorolja, ez néha előnytelen is lehet számára anélkül, hogy a Szerződés bármilyen megsértésére kerülne sor. Másrészről azonban a Szerződés céljai nem valósulnának meg, ha a szabad mozgáshoz való jog gyakorlása a munkavállalók számára a tagállami szabályozás által biztosított szociális biztonsági ellátások elvesztéséhez vezetne. A jelen ügy jól példázza ezt a feszültséget.

I – Az alapügy tényállása

2. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet K. Leyman és a belga társadalombiztosítási intézet, az Institut national d'assurance maladie–invalidité (a továbbiakban: INAMI) között folyamatban lévő eljárásban terjesztették a Bíróság elé. K. Leyman belga állampolgár 1971. és 2003. között munkavállalóként Belgiumban dolgozott. 2003 augusztusában Luxemburgba költözött, és azóta a luxemburgi szociális biztonsági rendszer hatálya alá tartozik. A luxemburgi hatóságok 2005. július 8-án megállapították munkaképtelenségét a 2005. július 8-a és a nyugdíjba vonulásának várható időpontja, azaz 2012. február 29-e közötti időszakra vonatkozóan. A luxemburgi hatóságok erre tekintettel azonnali hatállyal rokkantsági nyugdíjat állapítottak meg számára, melyet az általuk alkalmazott jogszabályok hatálya alatt megszerzett biztosítási idők tartamának arányában számítottak ki. A nyugdíj havi összege 322,83 euró.

3. K. Leyman az 1408/71/EGK tanácsi rendelet [2] alapján a Belgiumban megszerzett biztosítási idők arányában rokkantsági ellátás iránti kérelmet nyújtott be az INAMI-hoz. Az INAMI 2006. július 23-án havi 737,10 euró összegben ítélt meg számára ellátást. E nyugdíj azonban csak 2006. július 8-tól volt fizetendő a kötelező egészségbiztosításról és a táppénzbiztosításról szóló, 1994. július 14-i belga törvény 93. cikke alapján, amely szerint a rokkantsági ellátásra való jogosultság csak egy évig tartó munkaképte-

1 – Eredeti nyelv: angol.

2 – A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (egységes szerkezetbe foglalt szöveg – HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 35. o).

lenség elteltével keletkezik, az ezt megelőző időszak alatt pedig a kifizetés kedvezményezettje egy „indemnité d'incapacité primaire-nek" nevezett ellátásra jogosult.

4. A felperes ebből következően munkaképtelenségének első évére a Luxemburgi Nagyhercegségtől a területén megszerzett biztosítási idők alapján számított rokkantsági nyugdíjat kapta, a belga társadalombiztosítási intézetektől azonban semmilyen kifizetésben nem részesült.

5. K. Leyman az INAMI határozatával szemben keresetet nyújtott be a Tribunal du travail de Nivelles-hez (nivelles-i munkaügyi bírósághoz), melyben azzal érvel, hogy a rokkantsági nyugdíj kifizetése kezdő időpontjának 2006. július 8-ában történő rögzítése összeegyeztethetetlen a munkavállalók szabad mozgásával, és erre tekintettel azt kérte, hogy 2005. július 8-tól kezdve fizessék számára a nyugdíjat. Tekintve, hogy a vitával kapcsolatban számos, a közösségi jogot érintő kérdés merül fel, a kérdést előterjesztő bíróság úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjeszt a Bíróság elé.

II – Jogi háttér és a Bírósághoz előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

6. A jelen előzetes döntéshozatalra utaló határozat alapjául szolgáló érvelésnek és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések lényegének teljes körű megértése érdekében a következő rendelkezéseket kell felidézni.

7. Az 1408/71 rendelet IV. melléklete két kategóriába sorolja a tagállamokat attól függően, hogy milyen szociális szabályozást alkalmaznak. Az úgynevezett A típusú rendszerben az ellátás összegét rögzített mértékben fizetik ki, függetlenül a biztosítási rendszerhez való tartozás időtartamától, az úgynevezett B típusú rendszerben a nyugdíj összege az e jogi szabályozás hatálya alatt megszerzett biztosítási idők tartamától függ.

8. Azt a helyzetet, amikor – ahogy a jelen ügyben is – egy munkavállaló egymást követően előbb egy A típusú, mint például a Belgiumban fennálló szabályozás, aztán pedig egy B típusú, mint például a Luxemburgban fennálló szabályozás hatálya alá tartozik, az 1408/71 rendelet 40. cikkének (1) bekezdése úgy kezeli, hogy a rendelet 3. fejezetében rögzített szabályokra, azaz a 44–51a. cikkre utal. Ebből következik, hogy egy munkavállaló több tagállamban is jogosult lehet rokkantsági nyugdíjra; e jogosultságot az egyes nemzeti szabályozások által előírt feltételek alapján lehet megszerezni, amint azt a 44. cikk (2) bekezdése is előírja.

9. A 45. cikk (1) bekezdése szerint viszont az ellátásra való jogosultság megszerzéséhez, ha szükséges, a más tagállamokban szerzett időszakokat is figyelembe kell venni.

A biztosítási idők összesítésének ezen elvét a jelen ügyben felmerülő helyzetet illetően a 40. cikk (3) bekezdése is tükrözi:

„a) Egy tagállamnak a IV. melléklet A részében felsorolt olyan jogszabályai szerinti ellátásokra való jogosultság meghatározásához, amely jogszabályok a rokkantsági ellátások nyújtását attól teszi függővé, hogy az érintett személy egy meghatározott időszakban részesült-e pénzbeli betegbiztosítási ellátásokban vagy munkaképtelen volt-e, ha a munkavállaló vagy önálló vállalkozó, aki a fenti jogszabályok hatálya alá tartozott, a rokkantságot megelőzően munkaképtelenné válik, miközben egy másik tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik, a 37. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül, figyelembe kell venni a következőket:

i. azt az időszakot, amelynek folyamán e munkaképtelenséggel kapcsolatban a második tagállam jogszabályai szerint pénzbeli betegbiztosítási ellátásokban részesült, vagy ehelyett továbbra is bért vagy jövedelmet kapott;

ii. azt az időszakot, amelynek folyamán a második tagállam jogszabályai szerint a munkaképtelenséget követő rokkantsággal kapcsolatban a rendelet 2. fejezete és az azt követő 3. fejezet szerinti ellátásban részesült,

mintha olyan időszak lenne, amelynek folyamán az első tagállam jogszabályai szerint pénzbeli betegbiztosítási ellátásokban részesült, vagy amelynek folyamán e jogszabályok értelmében keresőképtelen volt.”

10. A 40. cikk (3) bekezdésének a) pontja által szabályozott esetben a rokkantsági ellátásra való jogosultság kezdő időpontját illetően a 40. cikk (3) bekezdésének b) pontja a következőképpen rendelkezik:

„b) Az első tagállam jogszabályai szerinti rokkantsági ellátásokra való jogosultság vagy e jogszabályokban előírt előzetes betegségi kártérítési időszak lejáratakor, vagy a fenti jogszabályokban előírt előzetes keresőképtelenségi időszak lejáratakor keletkezik, de nem:

i. az a) pont ii. alpontjában említett rokkantsági ellátásokra való jogosultságnak a második tagállam jogszabályai szerinti megszerzése;

vagy

ii. az érintett személynek a második tagállam jogszabályai szerinti pénzbeli betegbiztosítási ellátásokra való jogosultságának utolsó napját követő nap előtt.”

11. Végezetül, az 1408/71 rendelet 46. cikke szerint a rokkantsági nyugdíj összegét a tagállam szabályozása szerint megszerzett biztosítási vagy tartózkodási idő tartamának aránya alapján kell kiszámítani, amely az összes érintett tagállam jogszabályai szerint megszerzett biztosítási és tartózkodási idők teljes tartamára vonatkozik.

12. A jelen ügyben a belga és a luxemburgi jogszabályok között a rokkantsági nyugdíj kifizetésének kezdő időpontját érintő különbség következtében merül fel probléma. Míg a luxemburgi jog szerint a jogosultság a munkaképtelenség első napjától, azaz a jelen ügyben 2005. július 8-ától nyílik meg, a belga jog értelmében a munkaképtelenné válás kezdetétől számított egy év eltelte után, azaz a jelen ügyben 2006. július 8-ától.

13. Ebből következik, hogy a felperes munkaképtelenségének első évére csupán a Luxemburgban megszerzett időtartamok aránya alapján számított luxemburgi rokkantsági nyugdíjat kapta, azaz egy alacsonyabb összeget, mint ami annak az indemnité d’incapacité primaire-nek az összege lett volna, amelyet Belgiumban maradása esetén kapott volna. Ugyanakkor a Belgiumban megszerzett biztosítási idők aránya alapján járó rokkantsági nyugdíjat munkaképtelenségének első évére arra tekintettel nem állapította meg számára az INAMI, hogy a belga jog értelmében a rokkantságot egy előzetes munkaképtelenségi időszak, az incapacité primaire-nek nevezett időszak előzi meg, és hogy a 40. cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében jelen ügyben a rokkantsági ellátásra való jogosultság az első tagállam vonatkozásában az „előzetes keresőképtelenségi időszak lejáratakor” keletkezik.

14. K. Leyman szerint ez a szabályozás sérti a szabad mozgás közösségi elvét. A kérdést előterjesztő bíróság így két kérdésével lényegében arra vár választ a Bíróságtól, hogy az 1408/71 rendelet 40. cikke (3) bekezdésének b) pontja és az 1994. július 14-i belga törvény 93. cikke összeegyeztethető-e az EK 18. cikk által az Uniós állampolgárok számára biztosított szabad mozgás és tartózkodás jogával abból a szempontból, hogy e két rendelkezés a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló állampolgárokkal szembeni hátrányos megkülönböztetéséhez vezethet.

III – Jogi értékelés

15. Először is meg kell jegyezni, hogy noha a kérdések az EK 18. cikkre vonatkoznak, a kérdéses helyzet az EK 39. cikk alkalmazási körébe esik, mivel a felperes annak érdekében tette át tartózkodási helyét Luxemburgba, hogy ott munkavállalóként dolgozzon. Azaz nem szükséges az EK 18. cikk értelmezéséről rendelkezni, mert az Unió valamennyi polgárát megillető azon jogot, hogy a tagállamok területén szabadon mozogjon és tartózkodjon, a munkavállalók szabad mozgása vonatkozásában az EK 39. cikk külön rögzíti. [3]

16. A kérdést előterjesztő bíróság által felvetett, az 1408/71 rendelet 40. cikke (3) bekezdése b) pontjának és az 1994. július 14-i belga törvény 93. cikkének érvényességét érintő kétséget ennek megfelelően az EK 39. cikk alapján kell elbírálni. A nemzeti bíróság megítélése szerint a vitatott rendelkezés a rokkantsági nyugdíjra való jogosultság megnyílása előtti egy év várakozási idő lehetővé tételével megakadályozza K. Leymant abban, hogy a Belgiumban folytatott szakmai tevékenysége alatt megszerzett jogosultságokban részesüljön munkaképtelenségének első évében. Ezáltal kizárólag azon az alapon hozza hátrányos helyzetbe, hogy szabad mozgáshoz való jogát gyakorolta.

17. A Szerződés első ránézésre nem tiltja a közösségi jog által engedélyezett, a belga és luxemburgi szabályozás között megállapítható, a rokkantsági nyugdíj kifizetésének kezdő időpontját illető különbséget. Mi több, a Szerződés nem rendelkezett a tagállamok szociális biztonságra vonatkozó jogszabályainak harmonizációjáról, hanem az EK 42. cikkben (korábban az EK-Szerződés 51. cikke) csupán azok koordinációját írta elő. Ennek megfelelően nem vonja el a tagállamok hatásköréből saját szociális biztonsági rendszerük kialakítását. [4] Különösen, az összes tagállam szabadon határozhatja meg a társadalombiztosítási ellátás odaítélésének feltételeit. [5] A tagállamok által fenntartott e hatáskör következtében az alkalmazandó eljárások és a tagállamokban dolgozó személyek jogai tekintetében a nemzeti szociális biztonsági rendszerek között különbségek maradhatnak fenn. [6]

18. A tagállamok valóban különböző megoldásokat választottak a betegségbiztosítási és rokkantsági ellátások tekintetében. A közösségi jogalkotó ezt tudomásul vette azáltal, hogy az EK 42. cikk alapján elfogadott 1408/71 rendelettel arra szorítkozott, hogy olyan koordinációs szabályozást hozzon létre, amely különösen a különböző körülmények

3 – Ezzel kapcsolatban lásd a C-100/01. sz. Oteiza Olazabal-ügyben hozott ítélet (EBHT 2002., I-10981. o.) 26. pontját, a C-392/05. sz. Alevizos-ügyben hozott ítélet (EBHT 2007., I-3505. o.) 66. pontját és a C-287/05. sz. Hendrix-ügyben hozott ítélet (EBHT 2007., I-6909. o.) 61. pontját.

4 – A C-493/04. sz. Piatkowski-ügyben hozott ítélet (EBHT 2006., I-2369. o.) 32. pontja, a C-385/99. sz., Müller-Fauré és van Riet ügyben hozott ítélet (EBHT 2003., I-4509. o.) 100. pontja és a C-103/06. sz. Derouin-ügyben hozott ítélet (EBHT 2008., I-1853. o.) 23. pontja.

5 – A C-4/95. és C-5/95 sz., Stöber és Piosa Pereira egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 1997., I-511. o.) 36. pontja; a C-120/95. sz. Decker-ügybenhozott ítélet (EBHT 1998., I-1831. o.) 22. pontja; a 4. lábjegyzetben hivatkozott Müller-Fauré és van Riet ügyben hozott ítélet 100. pontja és a C-507/06.- sz. Klöppel-ügyben hozott ítélet (EBHT 2008., I-943. o.) 16. pontja.

6 – A 41/84. sz. Pinna-ügyben hozott ítélet (EBHT 1986., 1. o.) 20. pontja, a 141/88. sz. Jordan-ügyben hozott ítélet (EBHT 1989., 2387. o.) 13. pontja és a C-393/99. és a C-394/99. sz., Hervein és társai egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 2002., I-2829. o.) 50. pontja.

között a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra alkalmazandó jogszabályok meghatározására irányul. [7] Ezáltal a közösségi jogalkotó nem határozhatja meg a szociális biztonságra vonatkozó nemzeti szabályozás tartalmát; ezen jogszabályok Szerződésnek való megfeleltetése a nemzeti hatóságok feladata, [8] a közösségi bíróság felügyelete mellett.

19. Az 1408/71 rendelet 40. cikke tehát a nemzeti szabályozás koordinációjának mechanizmusát írja elő arra az esetre, ha egy munkavállaló egy A típusú szabályozást alkalmazó tagállamot annak érdekében hagy el, hogy egy B típusú szabályozást alkalmazó tagállamba menjen. Ebben az esetben, ahogy azt már említettük, valamennyi olyan tagállamnak, amelyben a biztosított személyt alkalmazták, kötelessége lenne rokkantsági ellátást biztosítani azon idő arányában, amelyet az adott személy a területén dolgozott, amennyiben a munkavállaló teljesíti az érintett terület nemzeti szabályozása által az ellátás nyújtása tekintetében előírt feltételeket. E tekintetben a rendelet 40. cikke (3) bekezdésének b) pontja kifejezetten elismeri, hogy az A típusú szabályozást alkalmazó tagállamok a rokkantsági nyugdíj nyújtását némely esetben előzetes betegségi vagy keresőképtelenségi időszak elteltétől teszik függővé.

20. Ebből következően kétségesnek tűnik, hogy a felperes Belgiumban keresőképtelenségének első napjától jogosult rokkantsági nyugdíjra. Ez egy olyan ellátás azonnali kifizetését tenné szükségessé, amelyet a belga jog szerint csak egyéves várakozási idő után nyújtanak. Ez harmonizáció kikényszerítését jelentené, míg a közösségi jog csupán a nemzeti jogok koordinációját hozta létre.

21. Ellentétes-e a belga társadalombiztosítási jog által előírt és az 1408/71 rendelet 40. cikke (3) bekezdésének b) pontja által lehetővé tett ezen odaítélési feltétel az EK 39. cikkel? Megítélésem szerint nem. Ez a feltétel a munkavállalók között nem hoz létre állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetést, és nem különbözteti meg hátrányosan a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló munkavállalókat. A feltétel azokra a munkavállalókra is vonatkozik, akik teljes szakmai pályafutásukat Belgiumban töltötték, és a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló munkavállalókkal szembeni esetleges negatív hatása a Belgium és Luxemburg által a rokkantsági nyugdíj megállapítását szabályozó feltételeket illetően választott ellentétes jogalkotói döntések egyszerű következménye.

22. Ugyanakkor el kell ismerni, hogy a belga szabályozás a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló munkavállalókat a belga területen maradókkal szemben hátrányos helyzetbe

7 – A 6. lábjegyzetben hivatkozott Hervein és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 52. pontja, a 4. lábjegyzetben hivatkozott Derouin-ügyben hozott ítélet 20. pontja.

8 – A 6. lábjegyzetben hivatkozott Hervein és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 53. pontja.

hozná abban az esetben, ha nem lennének jogosultak indemnité d'incapacité primaire igénylésére. A kérdés ezért az marad, hogy a felperes a közösségi jog alapján nem jogosult-e a belga jog által előírt indemnité d'incapacité primaire igénylésére. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból természetesen úgy tűnik, hogy K. Leyman formailag csak rokkantsági nyugdíjat követel munkaképtelenségének első napjától kezdve. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések azonban ennél általánosabban, valamely ellátásnak – függetlenül annak fajtájától – a munkaképtelenség első évében történő kifizetése megtagadásának a közösségi joggal való összeegyeztethetőségére vonatkoznak, figyelemmel a Belgiumban megszerzett valamennyi biztosítási időre.

23. A jelen ügyet nem érinti az, hogy K. Leyman szakmai tevékenységének Luxemburgba történő áthelyezése következtében a luxemburgi hatóságoktól a Nagyhercegség területén töltött rövid biztosítási idő arányában rokkantsági nyugdíjat kap, amelynek összege alacsonyabb annál az indemnité d'incapacité primaire-nél, amelyet munkaképtelenségének első évére fizettek volna számára, ha Belgiumban maradt volna. Ahogy azt fent hangsúlyoztam, a közösségi jogalkotó nem harmonizálta a szociális juttatások összegét. „Ennek megfelelően az EK-Szerződés nem biztosítja a munkavállalónak azt, hogy a tevékenységének egynél több tagállamba való kiterjesztése vagy tevékenységének egy másik tagállamba történő áthelyezése szociális biztonsági szempontból semleges legyen. A tagállamok szociális biztonsági jogszabályai közötti eltéréseket tekintve az ilyen kiterjesztés vagy áthelyezés a szociális védelem szempontjából a munkavállalóra nézve adott esetben többé vagy kevésbé kedvező, illetve kedvezőtlen lehet." [9] Ebből következik, hogy főszabály szerint nem ellentétes a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó rendelkezésekkel egy valamennyi tevékenységét egyetlen tagállamban végző munkavállaló helyzetéhez viszonyított bármely olyan hátrány, amely a munkavállaló tevékenységének több vagy valamely más tagállamba történő kiterjesztéséből vagy áthelyezéséből, illetve abból származik, hogy további szociális biztonsági szabályozás hatálya alá is tartozik. [10]

24. Különbséget kell azonban tenni a több tagállami szabályozás hatálya alá tartozásból származó lehetséges hátrányok és a határokon átnyúló helyzetek egyetlen tagállam szabályozása általi hátrányos kezelése között. Ennek megfelelően, a kérdés konkrétabban arra irányul, hogy összeegyeztethető-e a közösségi joggal az, hogy egy belga munkavállaló, aki a Luxemburgi Nagyhercegségbe költözött, és az ottani munkavégzése alatt munkaképtelenné vált, munkaképtelenségének első évében az INAMI-nak korábban fizetett járulékok ellenére sem kaphat semmilyen ellátást, miközben Belgiumban maradása esetén munkaképtelenségének első napjától jogosult lett volna indemnité d'incapacité primaire-re.

25. A Bizottság úgy érvel, hogy ennek a kérdésnek a megválaszolásához nem is annyira az 1408/71 rendelet 40. cikke

9 – A 6. lábjegyzetben hivatkozott Hervein és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 51. pontja, a 4. lábjegyzetben hivatkozott Piatkowski-ügyben hozott ítélet 34. pontja.

10 – Uo.

(3) bekezdésének b) pontja a releváns rendelkezés – amely csak a rokkantsági nyugdíj nyújtásának kérdésével foglalkozik –, mint inkább a rendelet 40. cikke (3) bekezdésének a) pontja. Persze szövegezéséből fakadóan ez utóbbi is a rokkantsági ellátásokat érinti, és csupán arra kötelezi az olyan tagállamokat, amilyen Belgium is, amelyek előzetes munkaképtelen időszak elteltétől teszik függővé az ilyen ellátások megállapítását, hogy e feltétel teljesítésének igazolása érdekében minden olyan időszakot vegyenek figyelembe, amely alatt a munkavállaló a második tagállam szabályozása alapján munkaképtelenség miatti betegségbiztosítási vagy rokkantsági ellátást kapott. [11]

26. Emlékeztetni kell azonban arra, hogy a munkavállalók szabad mozgása érvényesülésének biztosítása érdekében az EK 42. cikk olyan rendszer létrehozását írja elő, amely a migráns munkavállalók számára biztosítja „a különböző országok jogszabályai szerint figyelembe vehető összes időszak összevonását a juttatásokhoz való jog megszerzése és fenntartása, valamint a juttatások összegének kiszámítása céljából". Állandó ítélkezési gyakorlat továbbá az is, hogy az 1408/71 rendelet valamennyi rendelkezését az EK 42. cikk céljának fényében kell értelmezni, amely cél többek között a biztosítási, tartózkodási vagy szolgálati idők összevonása révén a munkavállalók szabad mozgásának megteremtéséhez való hozzájárulás. [12] Ahol ezt nem lehetett elérni, a Bíróság nem habozott megsemmisíteni az 1408/71 rendelet olyan rendelkezését, amely kizárta az olyan időszakok figyelembevételének lehetőségét, amelyek során egy tagállam szabályozásának hatálya alá tartozó tárgyidőszak meghosszabbításának céljából egy másik tagállam szabályozásának hatálya alatt szociális juttatásokat fizettek ki. [13] Ha a Szerződés meg is hagyja a tagállamok szociális biztonsági rendszerei közötti, és ennek következtében a tagállamokban munkát vállaló személyek jogai között fennálló különbségeket, célja nem valósulna meg, ha a munkavállaló a szabad mozgáshoz való jog gyakorlása miatt elveszítené a neki valamely tagállam jogszabályaiban biztosított szociális előnyöket. Az ilyen következmény ugyanis visszatarthatná a közösségi munkavállalókat attól, hogy éljenek a szabad mozgáshoz való jogukkal, és így e szabadság érvényesülésének a gátját jelentené. [14] Ez a cél tehát azt implikálja, hogy a migráns munkavállalók a szabad mozgáshoz a Szerződésben biztosított joguk gyakorlása folytán sem társadalombiztosítási ellátásra való jogosultságot ne veszítsenek el, sem

11 – Ezen rendelkezés alkalmazásának néhány példájaként lásd a 41/77. sz. Warry-ügyben hozott ítéletet (EBHT 1977., 2085. o.), a 150/82. sz. Coppola-ügyben hozott ítéletet (EBHT 1983., 43. o.), amely megoldásokat immár az 1408/71 rendelet 40. cikke (3) bekezdésének a) pontja szankcionálja.

12 – Erre lásd a C-244/97. sz. Lustig-ügyben hozott ítélet (EBHT 1998., I-8701. o.) 30. pontját; a C-406/93. sz. Reichling-ügyben hozott ítélet (EBHT 1994., I-4061. o.) 21. pontját; a C-481/93. sz. Moscato-ügyben hozott ítélet (EBHT 1995., I-3525. o.) 27. pontját és a C-482/93. sz. Klaus-ügyben hozott ítélet (EBHT 1995., I-3551. o.) 21. pontját.

13 – Lásd a C-290/00. sz. Duchon-ügyben hozott ítéletet (EBHT 2002., I-3567. o.). Elemzéséhez lásd Mavridis, P., *La sécurité sociale à l'épreuve de l'intégration européenne,* Bruylant 2003., 657–659. o.

14 – Lásd a C-165/91. sz. Van Munster-ügyben hozott ítélet (EBHT 1994., I-4661. o.) 27. pontját; a C-349/87. sz. Paraschi-ügyben hozott ítélet (EBHT 1991., I-4501. o.) 22. pontját; a C-12/93. sz. Drake-ügyben hozott ítélet (EBHT 1994., I-4337. o.) 22. pontját és a C-228/07. sz. Petersen-ügyben hozott ítélet (EBHT 2008., I-6989. o.) 43. pontját.

az ilyen ellátás összegének csökkenését ne szenvedjék el,[15] továbbá hogy a biztosítási, tartózkodási és szolgálati idők összevonásának szabálya azt hivatott biztosítani, hogy egy munkavállaló, aki él a Szerződés által biztosított szabad mozgás jogával, ne veszítsen el olyan, a szociális biztonsági rendszer keretében nyújtott kedvezményeket, amelyek megilletnék, ha végig egyetlen állam területén dolgozott volna.[16]

27. Jelen esetben, ha K. Leyman végig Belgiumban dolgozott volna, és valamennyi biztosítási idejét ott szerezte volna meg, illetve ha esetleg egy másik tagállamban történő alkalmazását követően ott vált volna rokkanttá vagy munkaképtelenné, a 2005. július 8-tól 2006. július 7-ig tartó időszakra jogosult lett volna indemnité d'incapacité primaire-re.

28. Az EK 42. cikk fényében értelmezve az 1408/71 rendelet 40. cikke (3) bekezdésének a) pontját ezért úgy kell érteni, mint amely megköveteli egy olyan tagállamtól, amilyen Belgium is, hogy a rokkantsági ellátás fizetése szempontjából ne csak az olyan időszakokat vegye figyelembe, amelyek alatt az érintett személy a luxemburgi szabályozás szerint rokkantsági ellátást kapott, hanem az indemnité d'incapacité primaire kifizetésének és számításának céljából a luxemburgi szabályozás szerint megszerzett valamennyi biztosítási időt vegye figyelembe, mintha azt az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerezték volna.

29. A belga hatóságoknak az 1408/71 rendelet 40. cikke (3) bekezdése a) pontjának ezen értelmezése fényében kell értelmezniük és alkalmazniuk az 1994. július 14-i törvény 93. cikkét. Ahogy azt a Bíróság következetesen kifejtette, társadalombiztosítási rendszerük kialakításához és működtetéséhez való joguk gyakorlása során a tagállamok kötelesek tiszteletben tartani a közösségi jogot, és különösen az EK-Szerződésnek a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseit.[17] A tagállamok hatásköre nem korlátlan. Kötelesek különösen arra, hogy tiszteletben tartsák az 1408/71 rendelet szellemét és elveit, köztük azt, amelyik biztosítja, hogy a szabad mozgáshoz való jogának gyakorlása során senkit ne érjen hátrány, és kötelesek biztosítani, hogy az így kialakított rendszer ezt a személyt ne fossza meg a szociális védelemtől.[18] Továbbá, ugyan főszabály szerint a valamennyi tevékenységét egyetlen tagállamban végző munkavállaló helyzetéhez viszonyított bármely olyan hátrány, amely tevékenységének több vagy valamely más tagállamba történő kiterjesztéséből vagy áthelyezéséből, illetve abból származik, hogy további szociális biztonsági szabályozás hatálya alá is tartozik, nem ellentétes az EK 39. cikkel és az EK 43. cikkel, e szabályozás azonban nem vezethet olyan szociális biztonsági járulékok megfizetéséhez, amelyek alapján nem nyílik igény ellenszolgáltatásra.[19] Ahogy azt már említettük, ha

15 – A 12. lábjegyzetben hivatkozott Lustig-ügyben hozott ítélet 31. pontja, a 12. lábjegyzetben hivatkozott Reichling-ügyben hozott ítélet 24. pontja.

16 – A 12. lábjegyzetben hivatkozott Lustig-ügyben hozott ítélet 31. pontja, a 12. lábjegyzetben hivatkozott Moscato-ügyben hozott ítélet 28. pontja.

17 – A C-18/95. sz. Terhoeve-ügyben hozott ítélet (EBHT 1999., I-345. o.) 34. pontja; az 5. lábjegyzetben hivatkozott Decker-ügyben hozott ítélet 23. pontja; a 4. lábjegyzetben hivatkozott Piatkowski-ügyben hozott ítélet 33. pontja; a C-227/03. sz. Van Pommeren-Bourgondiën-ügyben hozott ítélet (EBHT 2005., I-6101. o.) 39. pontja; a 4. lábjegyzetben hivatkozott Derouin-ügyben hozott ítélet 25. pontja; az 5. lábjegyzetben hivatkozott Klöppel-ügyben hozott ítélet 16. pontja és a 14. lábjegyzetben hivatkozott Petersen-ügyben hozott ítélet 42. pontja.

18 – A 4. lábjegyzetben hivatkozott Derouin-ügyben hozott ítélet 25. pontja.

19 – A 6. lábjegyzetben hivatkozott Hervein és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 51. pontja; a 4. lábjegyzetben hivatkozott Piatkowski-ügyben hozott ítélet 34. pontja.

K. Leyman munkaképtelenségének első évében a belga társadalombiztosítási intézetektől semmilyen kifizetést nem kapna, erre az időszakra nem járna semmilyen ellenszolgáltatás azokért a járulékokért, amelyeket Belgiumban fizetett.

IV – Végkövetkeztetések

30. A fenti indokok alapján azt javasolom, hogy a Bíróság a Tribunal du travail de Nivelles által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 40. cikke (3) bekezdése a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az A típusú, a rokkantsági ellátások nyújtását az érintett személy meghatározott időtartamban fennálló munkaképtelenségétől függővé tevő szabályozást alkalmazó tagállam – ha az ezen szabályozás alá tartozó munkavállaló rokkantságot eredményezően munkaképtelenné válik, miközben egy másik tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozik – köteles a második tagállam jogszabályainak hatálya alatt megszerzett valamennyi időt figyelembe venni bármely olyan ellátásra való jogosultság fennállásának megállapítása és összegének kiszámítása céljából, amelyet a munkaképtelen személy részére az érintett időszakban a jogszabályai szerint ki kell fizetni.